

Samen lezen en Toneellezen

Het Noorderlicht, Breda

Het Noorderlicht is een openbare basisschool met een diverse populatie van 300 leerlingen in de aandachtswijk Geeren-Noord in Breda. De school maakt deel uit van een brede school, die gesitueerd is in een modern gebouw, en die ook andere instellingen omvat, zoals een peuterspeelzaal, buurthuis, buitenschoolse opvang, consultatiebureau en Centrum voor Jeugd en Gezin.

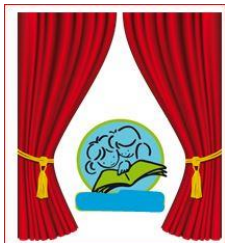
Samen lezen en Toneellezen: gezellig met elkaar om beurten dezelfde tekst lezen.

De laatste jaren zijn er vooral voor de middenbouw van de basisschool verschillende series boeken verschenen waarbij twee of meer personen om beurten een stuk tekst lezen. Dat kunnen bijvoorbeeld twee leerlingen van hetzelfde of verschillend niveau zijn (tutor), of ouder en kind. Het is een gezellige manier van lezen waarbij de lezers elkaar stimuleren.

Om het samen lezen te stimuleren hebben we de volgende maatregelen genomen:

- De boekenseries hebben een eigen genresticker gekregen: samenlezen of toneellezen. Zo zijn de benodigde titels heel makkelijk in de kast te vinden.
- De leerkrachten zijn op een studiemiddag geïnformeerd over de series en de werkwijze.
- Samen met de taalcoördinator hebben wij in januari een ochtendsessie gehouden voor ouders van de kinderen van de groepen 3, vooral over samen lezen van ouder en kind.

We zien als gevolg van onze maatregelen dat de samenleesseries en boeken voor toneellezen veel worden geleend voor gebruik thuis en in de klas. Kijk [hier](#) voor een video over deze aanpak voor groep 3.

Toneellezen genresticker

Samen lezen genresticker

Uitdagingen:

De series hebben uiteenlopende termen om het met elkaar lezen aan te duiden: samen lezen, samenlezen, toneellezen, theaterlezen. Wij hebben voor twee benamingen gekozen, om het zoeken te vergemakkelijken.

Daarbij speelt ook het AVI-niveau een belangrijke rol. Leerkrachten en ouders moeten geïnformeerd worden over welke niveaus geschikt zijn voor hun leerlingen/kind.

Wat is ervoor nodig om dit te doen op een andere bibliotheek of school?

- Zelf genrestickers maken en plakken
- Geschikte series uitzoeken en eventueel bijkopen
- Voorlichting aan leerkrachten en (bieb)ouders
- Uitleg aan leerlingen

Kosten en tijdsinvestering:

Materiaalkosten hangen vooral af van investeringen in nieuw aan te schaffen boeken.

Tijdsinvestering hangt af van de omvang van het project en van de school.

Meer informatie: Jan Verbart, Bibliotheek Breda

j.verbart@nieuweveste.nl

BIJLAGE: Samen lezen series

2018

Uitgangspunten:

- De tekst met z'n tweeën (of meer personen) lezen
- Sommige serie lees je om beurt op *hetzelfde* AVI-niveau
- Sommige series lees om beurten waarbij de lezers een *verschillend* AVI-niveau voor hun rekening nemen (tutorlezen)
- Voor ouders: gezellig om samen te lezen. De ouder krijgt al doende inzicht in de lees- en taalvaardigheid van het eigen kind
- Toneellezen (ook wel theaterlezen genoemd) is erg geschikt om op toon voor te lezen. De teksten zijn vooral gesproken dialogen (rollen) van verschillende personen.

1^e leesboekjes AVI Start – M4 A: 7-9 jaar B: 9-11 jaar	S = Start M3 = Midden gr 3 E3 = Eind groep 3 M4 = Midden gr 4		
Plaats in kast	Auteur	Titel van de serie	Bijzonderheden
AVI Start	Maria van Eeden, Erik van Os, Frank Smulders	<i>Kleuters</i> <i>samenleesboek</i>	Uitgeverij Zwijsen. Fijne boekjes om samen met leesgierige kleuters te oefenen. De korte woordjes leest de kleuter, de andere partij de hele tekst van het verhaaltje.
S, M3	Anke Kranendionk, Martine Letterie	<i>Samenleesboeken</i>	Uitgeverij Zwijsen. Zit qua moeilijkheid tegen M3 aan. Eerste lezer neemt de moeilijke tekst, de andere lezer leest een gekleurd woordje van lagere moeilijkheidsgraad. Kan ook bij kleuters gebruikt worden.
S, M3	Anke Kranendonk, Ben Kuipers	<i>Maan. roos. Vis.</i> <i>Samenleesboek</i>	Uitgeverij Zwijsen. Eerste lezer neemt de moeilijke tekst rechterbladzijde, de andere lezer leest de linkerbladzijde van lagere moeilijkheidsgraad.
M3, E3, M4, A en B niveaus	Berdie Bartels, Manon Sikkell, Monique van der Zanden, Tamara Bos	<i>Toneellezen</i>	Uitgeverij Zwijsen. Om beurten een tekst van een van de hoofdpersonen lezen: iedere lezer leest een toneelrol. Een populaire vorm van Samen lezen. Leuk voor ouders om met het kind op toon te lezen.

A en B, M3, E, M4 niveaus	Berdie Bartels, Manon Sikkel, Monique van der Zanden, Tamara Bos	<i>Toneellezen.</i>	Uitgeverij Zwijsen. Om beurten een tekst van een van de hoofdpersonen lezen: iedere lezer leest een toneelrol. Een populaire vorm van Samen lezen. Leuk voor ouders om met het kind te lezen.
M3, E3, M4, A en B	Joke Reijnders, Hans Petermeijer	<i>Samen lezen-serie</i>	Uitgeverij Delubas. Om beurten een dik of dingedrukt stuk tekst lezen. Gezellig lezen. Inzetbaar voor tutorlezen of duolezen.
M4, A	Miriam Mous, Sanne de Bakker, Ruben Prins	<i>Samenlezers</i>	Zwijsen. Om beurten een dik of dingedrukt stuk tekst lezen. Gezellig lezen. Inzetbaar voor tutorlezen of duolezen.
B, AJ 885 (toneel)	Elle van Lieshout, Erik van Os, Annemarie Bon, Lizzy Koppe van Pelt	<i>Theaterlezen</i>	Uitgeverij De Inktvis. Om beurten een tekst van een van de hoofdpersonen lezen: iedere lezer leest een korte toneelrol. De rollen kunnen sterk van leesniveau verschillen. Samen lezen. Leuk voor ouders om met het kind op toon te lezen.

Etalage voor samenleesboeken – toneellezen – theaterlezen

 <p>Met de Boeken en Muziek van Lieve Nicole van den Hurk een boek vol t j a a r t het boek van ba p</p>	 <p>Met de Boeken en Muziek van Lieve Nicole van den Hurk een boek vol t j a a r t het boek van p oe s</p>	 <p>Met de Boeken en Muziek van Lieve Nicole van den Hurk een boek vol t j a a r t het boek van p oe s</p>	 <p>Boender, waar ben je? Anna Kraaijenhagen en Peter Hoogveld</p>
<p>Kleuters samenleesboek</p>	<p>Kleuters samenleesboek</p>	<p>Kleuters Samenleesboek</p>	<p>Man. Roos. Vis. Samenleesboeken</p>
 <p>Pret in het bos Jan Paul Schutten en Mariëlla van de Beek</p>	 <p>Ik gooi altijd raak! Peter Vervloed met illustraties van Toon & Rita</p>	 <p>bel sne! 1-1-2 Carla van Kollenburg met illustraties van Adriaan Tolba</p>	 <p>net een vis Joke Reijnders met illustraties van Vioralia van de Beek</p>
<p>Samenlezers</p>	<p>Samenleesboeken</p>	<p>Samenleesboeken</p>	<p>Samenleesboeken</p>
 <p>Dirk speelt met vuur Elsak van Spreunen</p>	 <p>Hier waak ik! Chris Wiersma</p>	 <p>Kikkers, kikkers en nog meer kikkers Elle van Lieshout en Erik van Os met illustraties van Lars Deltrap</p>	 <p>Verkeerd verbonden Annamarie Bon illustraties van Eric Heuvel</p>
<p>Toneellezen</p>	<p>Toneellezen</p>	<p>Theaterlezen</p>	<p>Theaterlezen</p>